Nyhetsbrev nr 3, 2019.

Øresundsnätverket för kønshistorisk forskning

Öresundsnätverket för kønshistorisk forskning samlar forskare från olika discipliner i syfte att utveckla och stärka kønshistorisk forskning på båda sidor om Öresund.

Tips och information från nätverket!

Ligeløn gennem 100 år - seminar i anledning af jubilæet for den første danske ligelønslov i 1919

Vi markerer 100-året sammen med 5 kønshistorikere, som fortæller om tilblivelsen af loven og hvilken betydning den fik for kvinder og mænds lønninger i den offentlige sektor dengang og i dag.

D. 1. oktober 1919 trådte *Loven om Statens Tjenestemænd* i kraft, og hermed blev ligeløn og barsel for første gang indført som et princip for ansatte i staten. Forud for lovens vedtagelse havde bl.a. Dansk Kvindesamfund og lærerinderne i årevis rejst kravet om ”Lige løn for lige arbejde”. Loven var en af flere nye ligestillingslove, som blev vedtaget i kølvandet på grundlovsændringen i 1915, der bl.a. gav kvinder politisk stemmeret. Ligelønsproblemet blev dog som bekendt ikke løst med loven af 1919. Uligelønnen er stadig en udfordring i den offentlige sektor trods revideret og ny lovgivning op gennem århundredet. Seneste eksempel på større protester mod uligelønnen i den offentlige sektor fandt sted i 2007-2008, hvor kvindefagene strejkede og demonstrerede for mere i løn. På seminaret får vi historier om ligelønskampens op- og nedture i det 20. og 21. århundrede og indsigt i, hvordan beslutninger truffet i fortiden stadigvæk har en finger med i spillet i dagens kamp for ligeløn.

Program:

Velkomst ved Jytte Nielsen og Bente Rosenbeck

Da *løn efter køn* i princippet blev afskaffet i det offentlige ved Anna-Birte Ravn og Bente Rosenbeck

Barselsorlov i Tjenestemandsloven af 1919 ved Anette Eklund

Kønsneutralitet som politisk strategi ved Jytte Larsen

Det sejlivede lønhierarki i den offentlige sektor ved Astrid Elkjær Sørensen

Arrangører: Bente Rosenbeck, Nordiske Studier og Sprogvidenskab og Jytte Nielsen, Det Kgl. Bibliotek.

Alle er velkomne.

När: 1 oktober kl. 16-18

Var: Københavns Universitetsbibliotek, Karen Blixens Plads 7.

Onsdag 2/10 kl. 14-16, Dansk Institut for Internationale Studier

100 år av "allmän" rösträtt

I år sägs det vara 100 år sedan den allmänna rösträtten infördes. Men, tillåt oss att skapa dålig stämning på festen; fick verkligen alla rösta år 1921?

Utöver ålder och medborgarskap begränsades rösträtten under flera decennier. Före 1945 fick du inte rösta om du var försatt i konkurs eller försörjd av fattigvården. Fram till 1989 kunde personer omyndigförklaras av olika anledningar och förlorade då även sin rösträtt. Det ska

också påminnas om att även om vissa har haft rösträtt rent formellt så har det funnits praktiska och administrativa hinder för att den ska kunna användas. Bland annat drabbade det personer i fängelse, intagna på sjukhus och personer som saknat fast adress.

Självklart ska vi fira ett demokratiskt genombrott, men vi måste vara försiktiga med att romantisera historien kring vad som egentligen hände för hundra år sedan. Välkommen till en kväll där vi djupdyker i det som kallats allmän rösträtt och hur det som hände då påverkar vad som händer nu.

Kvällens talare:

Hur minns vi kampen kvinnors rösträtt?
Ulla Manns har skrivit ett kapitel i antologin "Rösträttens århundrade" där hon problematiserar hur vi minns kampen för att kvinnor skulle få rösta genom att lyfta fram Elin Wägner som hade kritisk blick på rösträttsrörelsen.

Moderiktiga eller manhaftiga?
Emma Severinsson kommer att prata om klädernas betydelse i kampen för kvinnors rättigheter. Med utgångspunkt i rösträttskvinnornas strategier när det gäller mode leder hon oss fram till idag när vissa plagg och attribut fortfarande är centrala symboler i kampen.

Vilken funktion hade allmän rösträtt?
Astrid-Levina Ekstrand är aktivist i funkisrörelsen och kommer att prata om rösträtt för personer med funktionsvariationer ur ett historiskt perspektiv och om rösträtt och tillgänglighet i nutid.

Efter de tre korta föreläsningarna ovan blir det ett panelsamtal.

Arrangörer: Folkuniversitetet, FemHbg, Kvinnokarta Helsingborg, Helsingborgs kvinnojour och Helsingborgs stadsteater.

När: 1 oktober, kl 17-19.

Var: Karl Johansg 1, Helsingborg.

Public Seminar: Labor Pioneers. Economy, Labor, and Migration i Filipino-Danish Relations 1950-2015

They called themselves the Filipino Pioneers**,** the generation of workers who came to Denmark from 1960 to 1973. It was the era of European "guest worker" recruitment that in Denmark formally ended in November 1973, when the government adopted a so-called immigration stop. At the same moment, the Philippine government was in the process of creating a labor export program. Despite the immigration stop, Denmark was, by the end of the 1970s, on the list of countries served by the new Overseas Employment Development Board, which was already deploying Philippine workers to more than one hundred countries.

What were the implications of the new migration regimes that emerged in the second half of the 20th century from the perspective of migrants and their labouring lives? How can we understand the complex of 'immigration stop' and continued migration, and what were the effects – shaping 21st century labor markets and political agendas – of this dynamic?

What were the logics fuelling the various actors – local officials and politicians, authoritarian rulers, trade unions, and international organizations – engaged in these labor trading policies? And how did the local transformations shaped by global political and economic relations impact migrant workers' lives – in Denmark, in the Philippines and in-between?

The public seminar is based on the new book 'Labor Pioneers. Economy, Labor, and Migration in Filipino-Danish Relations, 1950-2015', Ateneo de Manila University Press, 2019.

Discussants: Helle Stenum, film director and migration researcher (DK); Karen Evangelista Catanjal, visual artist (RP/JP/DK)

När: onsdag 2 oktober, kl 14-16.

Var: Dansk Institut for Internationale Studier

Labor Pioneers. Economy, Labor, and Migration i Filipino-Danish Relations 1950-2015

I sin nyligen publicerade bok *Labor Pioneers. Economy, Labor, and Migration in Filipino-Danish Relations 1950-2015* skriver historikern och journalisten **Nina Trige Andersen** fram en angelägen arbetarhistoria. Boken behandlar den filippinska arbetskraftsinvandringen till Danmark fra 1960-talen – och då främst till olika serviceyrken. Det är ett ämne som är underbeforskat. Detta förhållande, osynligheten, gäller kvinnor i serviceyrken generellt, men i synnerhet kvinnliga migrantarbeterskor. Nina berör i sin bok exempelvis den danska fackföreningsrörelsens syn på invandrad arbetskraft og de filippinske kvinders (selv)organisering i og udenfor fackföreningsrörelsen. Bokens tematik har en hög grad av samtidsaktualitet! **Nina Trige Andersen** är en oberoende historiker och journalist, ansluten till Society for Labor History in Denmark (SFAH).

När: Torsdag 3 oktober, kl 15-17
Var: Historiska institutionen, LUX A:332 (Blå rummet), Helgonavägen 3, Lunds universitet.

Akademiskt hushållsarbete med Sara Kalm

Akademiskt hushållsarbete inbegriper de sysslor som måste utföras på en akademisk institution, och som är icke-meriterande, tidskrävande och "osynliga". På seminariet presenterar jag min artikel på detta tema. Avsikten är att diskutera och specificera begreppets innebörd, att beskriva hur akademiskt hushållsarbete är fördelat, och att resonera kring olika förklaringar till denna fördelning. Det har ännu inte gjorts någon större svensk studie på detta tema, och i min artikel presenterar jag internationell forskning och diskuterar denna i relation till fallet Sverige. Existerande forskning pekar på att kvinnor utför merparten av det akademiska hushållsarbetet, vilket verkar hänga ihop med sådant som genusnormer och forskarideal. Ett argument som förs fram är att den ojämlika fördelningen av hushållsarbete delvis kan förklara kvinnors svårigheter att göra karriär inom akademin, och att det därför bör tas på mera allvar än vad som gjorts tidigare.
Organisatörer: Historiska institutionen, Lunds universitet tillsammans med SKOGH – Sveriges kvinno- och genushistoriker.

När: 15 oktober, kl 13-16.
Var: Sal C214, LUX, Helgonavägen 3, Lunds universitet.

Föredragsserie – kvinnors organisering

Hösten 2019 håller Stadsbiblioteket i Malmö en serie föredrag om svenska kvinnors organisering genom historien. Om bantningens historia, Malmö strumpfabrik, 1920-talets moderna kvinnor och arbetsmigration till Danmark. Läs mer här: https://malmo.se/Uppleva-och-gora/Biblioteken/Vara-bibliotek/Stadsbiblioteket/Nyheter-Stadsbiblioteket/2019-08-19-Foredragsserie---kvinnors-organisering.html

2019-11-14 To 13:15 - 15:00 LUX A332 Blå rummet

Infrastruktur och svenskt kvinnobiografiskt lexikon

Varför finns inga kvinnliga konstnärer, vetenskapsmän, politiker osv? Den frågan väcks så snart historia av olika slag ska skrivas. En av anledningarna är att historieskrivningen vilar på befintliga biografiska lexikon, där kvinnor förekommer mycket sällan. Svenskt kvinnobiografiskt lexikon, SKBL, ändrar på detta.

Föreläsare Maria Sjöberg.

När: Torsdag 11 november, kl 13.15-15.

Var: LUX A332 Blå rummet, Historiska institutionen, Helgonvägen 3, Lunds universitet.

The Danish Society for Women in Science (DANWISE)

The Danish Society for Women in Science (DANWISE) is a non-profit organization committed to BRIDGING THE GENDER GAP in the STEMM and humanities fields in Denmark, by increasing gender inequality awareness, by reducing gender biases and improving hiring and promotion of women.

Läs mer här: https://danwise.org/?fbclid=IwAR1msiN49aYSkS8pPADiSAzEr1pGpSL-tcmuCyv7TuQdPAIwL6_HU1vb2v8

Rape Narratives in Motion, red. Ulrika Andersson, Monika Edgren, Lena Karlsson och Gabriella Nilsson. Palgrave 2019.

This book critically examines the last decades of discussion around sex and violence in the media, on social media, in the courtroom and through legislation. The discursive struggles over what constitutes sexual violence, victims and offenders is normally determined through narratives: a selective ordering of events and participants. From a multidisciplinary feminist perspective, this volume explores what narratives about sexual violence are deemed legitimate at this historical juncture.

Sidsel Eriksen har skrevet en stor artikel til Dansk Historisk Tidsskrift om DJØF-linjen i dansk velfærdshistorie (særtryk vedhængt). DJØF står for Danske Jurister og Økonomers forbund, og begrebet er en henvisning til, at også historiker (blindt) lader deres fremstilling *frame* af den neoliberale økonomiske politik i stedet for at *analysere* den. Det betyder bla, at kønshistorien og meget meget andet ikke behandles.

Läs artikeln här: http://www.dendanskehistoriskeforening.dk/index.php/abonnement/kob-enkelte-artikler/product/view/14/472?fbclid=IwAR2YtL7-hsrRgoL7suCQQ0aGpMqx25Onun88oDcjtdfG9CHFtymECJGFNFM

Nästa konferens!

Nästa konferens för Øresundsnätverket för kønshistorisk forskning kommer att vara under hösten på Malmö Universitet. Mer information kommer snart.

Alla är välkomna!

Hälsningar Emma Severinsson

Kontakt: Emma.Severinsson@hist.lu.se